

Додаток 3
до наказу № 39
від 18.09.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету
від 10.09.2026 № 3/2.3

Положення
про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у
Бердянському державному педагогічному університеті

1. Загальні положення

1.1. Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті (далі – Положення) розроблено на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами), наказів Міністерства освіти і науки України, Статуту та Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті (далі – Університет).

1.2. Це Положення визначає нормативні засади, процедури, форми та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за всіма освітніми програмами та рівнями вищої освіти в Університеті, а також механізми забезпечення доброчесного оцінювання та заходи реагування на порушення академічної доброчесності.

1.3. Освітній процес в Університеті спрямований на формування та розвиток компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до стандартів вищої освіти. Оцінюванню підлягають підтверджені результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди та цінності, що набуваються у процесі навчання та можуть бути ідентифіковані, сплановані та виміряні.

1.4. Систему оцінювання навчальних досягнень в Університеті побудовано на фундаментальних принципах та базових цінностях академічної доброчесності:

- Чесність: чесність здобувачів освіти та науково-педагогічних та педагогічних працівників у складанні та прийомі контрольних заходів;
- Довіра: впевненість у тому, що результати навчання здобуті самостійно з дотриманням установлених правил;
- Повага: цінування різноманіття думок, повага до честі та гідності учасників освітнього процесу та непорушність прав інтелектуальної власності;
- Справедливість: об'єктивне, послідовне, неупереджене та прозоре оцінювання за заздалегідь оприлюдненими критеріями, відсутність дискримінації та створення рівних умов;

- Відповідальність: усвідомлення особистої відповідальності за якість і самостійність виконання навчальних завдань;
- Заборона дискримінаційного оцінювання: заборона будь-яких проявів оцінювання особистості здобувача освіти, його поведінки, зовнішнього вигляду, одягу чи інших ознак, які не є об'єктом оцінювання.

1.5. Контрольні заходи спрямовані на визначення відповідності рівня набутих здобувачами вищої освіти результатів навчання вимогам Освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми та стандартів вищої освіти з відповідної спеціальності. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться під час *поточного* та *підсумкового* контролю.

1.6. Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Методи оцінювання охоплюють увесь спектр заходів, що використовуються для оцінювання прогресу здобувачів вищої освіти і встановлення факту досягнення результатів навчання.

1.7. За Освітніми програмами вищої освіти при перезарахуванні оцінок, отриманих у інших закладах освіти, використовується Таблиця розподілу оцінок – таблиця статистичного розподілу оцінок, поставлених у межах відповідної програми (якщо інше не передбачене двосторонньою угодою) відповідно до вимог ЄВПО.

1.8. Положення унормовує організацію поточного та підсумкового контролю.

1.9. Порядок, форми та критерії оцінювання за кожною освітньою компонентою зазначаються у силабусі й доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку навчання.

2. Поточний контроль

2.1. Поточний контроль полягає в оцінюванні рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу за темами/змістовими модулями освітньої компоненти та виконання індивідуальних завдань відповідно до силабусу і здійснюється викладачами впродовж семестру.

2.2. Поточний контроль за виконанням курсової роботи, випускної кваліфікаційної роботи здійснюється їх керівником.

2.3. Поточний контроль проходження практики здійснюється керівником/методистом практики відповідно до програми.

2.4. Форми і зміст поточного контролю, розподіл балів між окремими заходами контролю та завданнями в межах одного заходу визначаються викладачем та затверджуються кафедрою, за якою закріплена освітня компонента (далі – ОК), включаються до силабусу/методичних рекомендацій і доводяться до відома здобувача вищої освіти.

2.5. Вимоги до самостійності виконання навчальних робіт здобувачами освіти:

Індивідуальність виконання: кожен здобувач вищої освіти зобов'язаний виконувати навчальні завдання (командні/групові завдання – у складі визначеного авторського колективу) самостійно;

Коректність цитування: у разі використання у навчальній роботі чи академічному творі ідей, тверджень, висновків, графіків чи текстів інших авторів здобувач зобов'язаний навести точне посилання на джерело інформації;

Обмеження самоплагіату: включення здобувачем до нової навчальної роботи власних раніше опублікованих чи поданих робіт допускається виключно з дозволу викладача та за умови належного посилання на них;

Використання штучного інтелекту (ШІ): у разі використання під час виконання навчального завдання об'єктів чи текстів, згенерованих штучним інтелектом (ШІ), здобувач зобов'язаний обов'язково повідомити про це у роботі, зазначивши методику генерування, використаний програмний засіб (чат-бот/модель) та мету його застосування. Неповідомлення про використання ШІ кваліфікується як недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

2.6. Результати поточного контролю фіксуються викладачем у журналі обліку успішності освітньої платформи Moodle. Внесення підсумкових балів поточної успішності завершується до початку підсумкового семестрового контролю.

2.7. Повторне складання заходів поточного контролю з ОК може проводитися до початку сесії тільки за наявності поважних причин (хвороба, відрадження тощо).

3. Підсумковий контроль

3.1. Підсумковий контроль полягає в оцінюванні результатів навчання відповідно до Освітньої програми та включає *семестровий контроль* і *підсумкову атестацію* здобувача вищої освіти.

3.2. Зміст підсумкового контролю, розподіл балів між окремими завданнями ОК доводиться до відома здобувача вищої освіти.

3.3. Семестровий контроль

3.3.1. Форма і терміни семестрового контролю визначаються робочим навчальним планом, включають *семестровий екзаме́н* або *залік* з конкретної ОК в обсязі навчального матеріалу, передбаченого її силабусом/методичними рекомендаціями.

3.3.2. Семестровий контроль у формі заліку здійснюється за результатами накопичених балів під час поточного оцінювання. Сума набраних балів оприлюднюється в журналі відвідування на платформі Moodle.

3.3.3. Семестровий контроль у формі екзамену проводиться за розкладом екзаменаційної сесії з обов'язковою присутністю або ідентифікацією (у разі проведення екзамену за допомогою дистанційних технологій) здобувачів вищої освіти. Здобувач освіти під час екзамену зобов'язаний виконувати завдання особисто, без використання недозволених джерел інформації, технічних засобів чи недозвolenної допомоги інших осіб.

У разі виявлення під час підсумкового контролю фактів несамотійного виконання завдання (списування, використання гаджетів, шпаргалок, сторонньої допомоги) завдання вважається невиконаним і не підлягає оцінюванню.

3.3.4. Заліково-екзаменаційна сесія проводиться відповідно до графіка освітнього процесу, за окремим розкладом. Розклад заліково-екзаменаційної сесії складається деканатом факультету, на якому навчаються здобувачі вищої освіти відповідної спеціальності (Освітньої програми), погоджується з навчальним відділом, затверджується першим проректором, доводиться до відома викладачів і здобувачів не пізніше, як за місяць до початку сесії.

Тривалість підготовки до кожного екзамену повинна становити не менше 2-х календарних днів. Перед екзаменом може проводитися консультація.

3.3.5. Перескладання з метою підвищення оцінки не допускається.

3.3.6. Захист курсової роботи, звіт з практики здійснюється особисто здобувачем вищої освіти.

3.3.8. Здобувачу освіти, який набрав від 35 до 49 балів не більше ніж з двох ОК, дозволяється повторне складання семестрового контролю до кінця терміну навчання. Повторне складання звітностей допускається не більше двох разів із кожної ОК: один раз - викладачу, другий - комісії, яка створюється деканом факультету. До складу комісії не включають викладача, який приймав звітність.

3.3.9. Здобувачам вищої освіти, які повністю виконали індивідуальний навчальний план, але з поважних причин (за медичними показниками, у зв'язку із вагітністю та пологами, працевлаштуванням за фахом, сімейними обставинами тощо) не можуть скласти семестровий контроль у терміни, визначені графіком освітнього процесу, розпорядженням декана факультету може бути встановлено індивідуальний графік складання семестрового контролю, який затверджується в установленому порядку.

3.4. Підсумкова атестація

3.4.1. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти проводиться Екзаменаційною комісією після закінчення навчання за певним рівнем вищої освіти.

3.4.2. Підсумкова атестація проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи і/або атестаційних екзаменів відповідно до стандарту вищої освіти/Освітньої програми. Вимоги до змісту кваліфікаційних робіт, програму та екзаменаційні білети з атестаційних екзаменів розробляють випускові кафедри та затверджують вчені ради факультетів.

3.4.3. Усі кваліфікаційні роботи підлягають обов'язковій перевірці випусковою кафедрою на відсутність ознак порушень академічної доброчесності

(академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, відчуження авторства, недоброчесного використання ІІІ тощо).

3.4.4. Тексти кваліфікаційних робіт, прийнятих до захисту, підписані кваліфікованим електронним підписом (КЕП) здобувача, оприлюднюються у репозитарії Університету у повному обсязі в машинозчитувальному форматі на постійній основі у відкритому доступі до процедури захисту.

3.4.5. Встановлення фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації чи відчуження авторства у кваліфікаційній роботі є підставою для відмови Екзаменаційною комісією у присудженні ступеня вищої освіти та присвоєнні відповідної кваліфікації або для відрахування здобувача з Університету.

3.4.6. Здобувачеві вищої освіти, який успішно склав підсумкову атестацію, рішенням Екзаменаційної комісії присуджується відповідний ступінь вищої освіти та присвоюється освітня кваліфікація, а також професійна кваліфікація (за умови її передбачення освітньою програмою відповідно до професійного стандарту), із видачею документа про вищу освіту встановленого зразка.

3.4.7. Робота Екзаменаційної комісії регламентується положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та наукових ступенів у Бердянському державному педагогічному університеті.

4. Оцінювання навчальних досягнень

4.1. При оцінюванні результатів навчання для забезпечення наскрізного компетентнісного підходу враховуються дескриптори (опис компетентностей) Національної рамки кваліфікацій відповідно до кваліфікаційного рівня (додаток 1).

4.2. Узагальнені результати оцінювання за рівнями вищої освіти представлені у додатку 2.

4.3. Обов'язки науково-педагогічних працівників під час оцінювання:

- Прозорість: чітко окреслювати очікувані результати навчання та завчасно оприлюднювати критерії оцінювання;
- Персональність: оцінювати виключно персональні (індивідуальні) досягнення здобувача або колективу авторів;
- Об'єктивність: забезпечувати відсутність конфлікту інтересів та упередженості;
- Недискримінаційність: категорично утримуватися від оцінювання особистості здобувача, його зовнішнього вигляду, переконань чи поведінки, якщо вони не є предметом оцінювання.

5. Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання

5.1. *Поточний контроль.* Здобувач освіти може звернутися до викладача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманих результатів упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю (але не пізніше початку семестрового контролю). Рішення щодо висловленої здобувачем незгоди приймає викладач.

5.2. *Семестровий контроль.* У випадку незгоди із рішенням оцінювача щодо результатів семестрового контролю або порушення процедури оцінювання

здобувач вищої освіти може звернутися до оцінювача (оцінювачів) з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення або подати заяву про апеляцію декану факультету.

5.2.1. Порядок розгляду апеляції:

5.2.1.1. Декан на підставі заяви здобувача розпорядженням по факультету створює апеляційну комісію, до складу якої долучає трьох науково-педагогічних, педагогічних працівників відповідної кваліфікації, з досвідом роботи за фахом не менше 5 років.

5.2.1.2. Науково-педагогічний або педагогічний працівник, за результатами оцінювання якого сформовано звернення здобувача, до складу апеляційної комісії не долучається.

5.2.1.3. Апеляційна комісія призначає час засідання, заслуховує та розглядає пояснення науково-педагогічного, педагогічного працівника та здобувача вищої освіти.

5.2.1.4. Апеляційна комісія може ухвалити такі рішення:

- залишити результати оцінювання без змін;
- провести повторне оцінювання здобувача (-ів) вищої освіти у випадку незгоди із результатом оцінювання;
- звернутися до першого проректора щодо скасування результатів оцінювання і проведення повторного оцінювання для одного, кількох або усіх здобувачів вищої освіти, якщо в ході семестрового контролю мали місце порушення, які вплинули на результат звітності.

5.2.1.5. Рішення апеляційної комісії оформлюється протоколом, доводиться до відома здобувача вищої освіти та науково-педагогічного або педагогічного працівника у день засідання. Повторна апеляція не передбачена.

5.2.1.6. У разі повторного оцінювання у випадку незгоди із результатом оцінювання здобувач вищої освіти повинен наступного робочого дня скласти звітність апеляційній комісії. Результати складання оформлюються комісією та додаються до відповідної заліково-екзаменаційної відомості.

5.2.1.7. У випадку порушення процедури оцінювання перший проректор упродовж 30 календарних днів після завершення семестрового контролю може прийняти рішення щодо скасування його результатів і проведення повторного оцінювання для одного, кількох або усіх здобувачів вищої освіти. Декан факультету за розпорядженням першого проректора для проведення повторного оцінювання створює фахову комісію, до складу якої долучає трьох науково-педагогічних, педагогічних працівників відповідної кваліфікації, з досвідом роботи за фахом не менше 5 років. Результати складання оформлюються комісією у формі заліково-екзаменаційної відомості.

5.2. *Підсумкова атестація здобувачів освіти.* За незгоди з оцінкою за атестаційний іспит і/або захист кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти має право подати апеляцію на ім'я ректора не пізніше 12 години наступного робочого дня після оголошення результату іспиту. У разі надходження апеляції наказом ректора створюється комісія для її розгляду. Апеляція розглядається протягом трьох робочих днів після її подання. Порядок оскарження та розгляду апеляційної скарги визначається положенням про Порядок створення та

організацію роботи Екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти в БДПУ.

6. Заходи реагування на порушення академічної доброчесності під час оцінювання

6.1. Порушеннями академічної доброчесності під час підготовки та оцінювання навчальних робіт здобувачів освіти визнаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, відчуження авторства, недоброчесне використання результатів ІШ, несамотійне виконання завдання (списування), недозволена допомога, недоброчесне оцінювання та схиляння до порушень.

6.2. Фіксація порушення під час поточного та семестрового контролю:

Завдання, виконане з залученням недозволених джерел, технічних засобів чи сторонньої допомоги (списування), вважається невиконаним та оцінюється в 0 балів. Факт порушення фіксується викладачем у журналі успішності та заліково-екзаменаційній відомості.

6.3. Виховні заходи реагування щодо здобувачів освіти:

- усне або письмове попередження про неприпустимість недоброчесної поведінки;
- обов'язкове повторне виконання навчального завдання з дотриманням установлених вимог;
- направлення здобувача для проходження тематичного тренінгу/курсу з академічного письма та доброчесності.

6.4. Заходи академічної відповідальності здобувачів вищої освіти:

- повторне проходження оцінювання або повторне вивчення відповідної освітньої компоненти;
- позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання грантів чи академічної мобільності на строк від 1 до 3 років;
- відрахування з Університету за вчинення академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації чи відчуження авторства у кваліфікаційній роботі.

6.5. Захист прав здобувача освіти та процедура розгляду фактів порушень:

6.5.1. У разі визнання здобувачем вищої освіти факту вчинення порушення відповідна санкція застосовується уповноваженою особою (деканом факультету / завідувачем кафедри) без бюрократичних процедур.

6.5.2. У разі невизнання здобувачем освіти факту порушення або незгоди із санкцією розгляд справи здійснюється Комісією з етики та академічної доброчесності Університету. До складу Комісії під час розгляду справи здобувача обов'язково включаються уповноважені представники органів студентського самоврядування.

6.5.3. Розгляд справи неповнолітніх здобувачів вищої освіти здійснюється за участю їхніх батьків або інших законних представників (за відсутності заперечень здобувача).

Дескриптори рівнів НРК (6, 7, 8) за категоріями компетентностей

Категорія дескриптора	6-й рівень (Бакалавр)	7-й рівень (Магістр)	8-й рівень (Доктор філософії)	Динаміка зростання вимог
Інтегральна компетентність	Розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у певній галузі (комплексність та невизначеність умов).	Розв'язання складних задач і проблем, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій (невизначеність умов і вимог).	Розв'язання комплексних проблем у дослідницько-інноваційній діяльності, проведення наукового дослідження з науковою новизною.	Перехід від практично-спеціалізованих задач до інноваційно-дослідницьких та продукування нового наукового знання.
Знання	Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів і методів у галузі.	Спеціалізовані концептуальні знання на рівні новітніх досягнень, основоположні для оригінального мислення та досліджень.	Найпередовіші концептуальні та методологічні знання у галузі та на межі предметних галузей.	Поглиблення від концептуального осмислення до новітніх спеціалізованих досягнень і найпередовішої наукової методології.
Автономія та відповідальність	Управління комплексними діями/проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, управління дослідницькими проектами, відповідальність за розвиток знань.	Автономність у започаткуванні наукових проектів, академічна доброчесність, відповідальність за стратегічний розвиток галузі.	Зростання рівня самостійності від управління проектами до стратегічного керівництва науковими напрямами.

**Зведена матриця
зіставлення узагальнених результатів оцінювання (шкала ЄКТС) із рівнями НРК (6, 7, 8)**

Оцінка ECTS & Бали	Бакалавр	Магістр	PhD
90–100 балів «А»	Творче застосування концептуальних знань. Самостійне розв'язання складних спеціалізованих задач у нестандартних ситуаціях. Сформована переконлива комунікаційна стратегія. Повна автономія в управлінні проектами.	Висока оригінальність мислення. Самостійне проведення досліджень та здійснення інновацій в умовах високої невизначеності вимог. Ефективна фахова комунікація та наукове обґрунтування висновків.	Продуктування нових наукових знань з науковою новизною та теоретичним/практичним значенням. Самостійне розв'язання комплексних проблем. Найвища академічна доброчесність і стратегічна автономія.
78–89 балів «В»	Впевнене володіння концептуальними знаннями. Систематичне розв'язання складних спеціалізованих задач у стандартних умовах. Вільна комунікація у професійному середовищі. Самостійна корекція дрібних помилок.	Впевнене застосування спеціалізованих знань сучасного рівня. Виконання дослідницьких чи інноваційних завдань за наявними алгоритмами. Чітке обґрунтування власних висновків перед фахівцями.	Якісне використання передової наукової методології. Виконання наукових завдань згідно з розробленою програмою дослідження під загальним керівництвом. Належна участь у наукових дискусіях.
65–77 балів «С»	Засвоєння основних концептуальних знань. Розв'язання складних задач за наявності консультацій викладача. Систематизація інформації під керівництвом. Допущення суттєвих помилок з їх наступним	Застосування спеціалізованих знань із консультативною допомогою. Проведення дослідницьких елементів під наглядом керівника. Потребує допомоги при роботі в суперечливих або невизначених	Виконання окремих етапів наукового дослідження за методичними вказівками наукового керівника. Базове обґрунтування наукових суджень із необхідністю корекції з боку експертів.

	виправленням.	умовах.	
58–64 бали «D»	Репродуктивне відтворення концептуального матеріалу. Застосування знань у базових ситуаціях лише за суттєвої підтримки викладача. Значна кількість суттєвих помилок при виконанні складних задач.	Поверхове володіння спеціалізованими знаннями. Спроможність виконати лише окремі фрагменти дослідницьких завдань за чітким алгоритмом та постійним контролем викладача.	Фрагментарне володіння науковою методологією. Неспроможність самостійно сформулювати наукову проблему чи провести її критичний аналіз без безпосереднього керівництва.
50–57 балів «E»	Мінімальне відповідність критеріям 6-го рівня НРК. Відтворення базових фактів і методів на репродуктивному рівні. Відсутність автономності та ініціативи у розв'язанні складних задач.	Мінімальний пороговий рівень засвоєння спеціалізованого матеріалу. Відсутність прояву дослідницьких та інноваційних компетентностей. Виконання дій виключно за інструкцією.	Мінімально прийнятне відтворення теоретичних засад дисципліни. Науково-дослідницькі компетентності 8-го рівня виявлені лише на початковому репродуктивному рівні.
35–49 балів «FX»	Компетентності 6-го рівня НРК не сформовані. Володіння розрізненими фрагментами знань (до 20%). Неспроможність розв'язати складну спеціалізовану задачу.	Компетентності 7-го рівня НРК не досягнуті. Відсутність спеціалізованих знань та вмінь для дослідницької чи інноваційної діяльності.	Компетентності 8-го рівня НРК не досягнуті. Нездатність застосувати наукову методологію чи вести науковий діалог.
1–34 бали «F»	Повна несформованість компетентностей 6-го рівня НРК. Елементарне розпізнання окремих термінів. Потрібне повторне вивчення дисципліни.	Повна несформованість компетентностей 7-го рівня НРК. Відсутність підстави для допуску до підготовки магістерської роботи.	Повна несформованість наукових компетентностей 8-го рівня НРК. Необхідне повторне опанування освітньо-наукової програми.

